

Radovi na postrojenju koje mnogi zovu spalionica počeli bi sredinom 2020. - Izgradnja pogona za prečišćavanje otpadnih voda i tretman građevinskog otpada trebalo bi da počne u martu, a da bude završena u oktobru iduće godine

Pojava dima iz unutrašnjosti deponije „Vinča” postala je poslednjih godina gotovo uobičajena pojava. Ono što se minulih dana događalo kada je sa pet mesta na deponiji izlazio dim ne čudi ako se u obzir uzme da se na ovom gradskom otpadu svakodnevno odlaže više od 1.500 tona otpada. I tako već 45 godina. Debljina smeća na nekim delovima dostiže i više od 70 metara zbog čega se naša deponija ubraja u najneuređenije u Evropi.

U rešavanje ovog gorućeg problema po životnu sredinu krenulo se još 2012. godine da bi 2015. počeo tenderski postupak, a tek dve godine kasnije izabran je privatni partner.

Napokon su 1. oktobra ove godine počeli i prvi radovi. Kako su u Sekretarijatu za zaštitu životne sredine rekli, planirano je da se u naredne tri godine na prostoru deponije „Vinča” podigne pet postrojenja, zatvori postojeća i otvori nova.

“Ugovorom o javno-privatnom partnerstvu koji je grad zaključio sa konzorcijumom SUEZ&I-Environment, ogrankom japanskog konglomerata ITOČ-u i DPN „Beo čista energija” 29. septembra 2017. predviđaju se sledeće obaveze privatnog partnera: izgradnja kombinovanog postrojenja za tretman i proizvodnju energije iz otpada, sanacija i rekultivacija postojeće deponije, izgradnja nove sanitarne deponije i postrojenja za tretman građevinskog otpada, izgradnja postrojenja za tretman procednih voda i postrojenja za sakupljanje i tretman deponijskog gasa, koji će potom biti korišćen za proizvodnju energije”, kažu u sekretarijatu.

Prema planu, izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i tretman građevinskog otpada trebalo bi da počne u martu iduće godine, a da bude završena u oktobru 2020.

Izgradnja objekta elektrane na otpad ili kako je neki nazivaju spalionice, odnosno postrojenja za korišćenje komunalnog otpada u energetske svrhe planirano je da krene sredinom 2020. godine, a da sve bude gotovo u avgustu 2022.

“U toku su pripremni radovi na mestima gde su predviđene kasete za formiranje nove deponije, uređuje se lokacija gde će se nalaziti postrojenje za iskorišćenje komunalnog otpada u energetske svrhe, a formira se i prostor gde će se tretirati građevinski otpad i rade se unutrašnje privremene saobraćajnice”, ističu u sekretarijatu.

Izgradnja takozvane spalionice, ali i priča oko rešavanja pitanja deponije već dugo je u žiži javnosti praćena pozitivnim stavovima, ali i i osporavanjima.

Medijima se obratio i Dragan Đilas, predsednik Saveza za Srbiju, tvrdeći da je revitalizacija deponije enormno skupa i da će građane koštati 1,1 milijardu evra, dok je prema planu iz vremena kada je on bio gradonačelnik trebalo da iznosi 179 miliona evra.

Zamenik gradonačelnika Goran Vesić objasnio je da je Vlada Srbije 2007. godine, kada je u njoj ministar bio i Dragan Đilas, donela odluku o rešavanju deponije, ali da nisu znali kako da sprovedu tender.

“Četiri godine kasnije, 2011. na predlog Dragana Đilasa, koji je u međuvremenu postao gradonačelnik, grad je doneo odluku da se napravi spalionica, tako što će svako domaćinstvo godišnje plaćati 127 evra od 179 miliona evra koje bi on uzeo za izgradnju spalionice. Tako bi svako domaćinstvo bilo zaduženo 3.800 evra za 30 godina”, rekao je zamenik gradonačelnika.

U odnosu na to rešenje, aktuelna vlast je sprovela tender od 2015. do 2017. godine u skladu sa svim pravilima EU i pod kontrolom Svetske banke, pa to građani neće plaćati.

Kako objašnjavaju u kompaniji „Beo čista energija”, razgovori sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), Evropskom investicionom bankom (EIB) i Međunarodnom investicionom korporacijom (IFC) počeli su jer je procenjeno da su ove tri institucije, imajući u vidu visinu investicije i period trajanja ugovora od 28 godina, najsposobnije. Razgovori sa EIB-om prekinuti su još početkom prošle godine jer je bilo teško uskladiti zahteve sva tri kreditora i ujednačiti uslove kredita.

“Ugovor o finansiranju projekta je potpisan i kreditori su sada Evropska banka za obnovu i razvoj, Međunarodna investiciona korporacija i Austrijska izvozna kreditna banka. Iz kredita će za projekat biti obezbeđeno tri četvrtine ukupne investicije, dok će četvrtinu osigurati osnivači firme „Beo čista energija”, francuski „Suaez”, japanski „Itoču” i evropski fond „Margerite” iz Luksemburga”, objašnjava Vladimir Milovanović, direktor „Beo čiste energije”.

On negira da će izgradnjom elektrane zagađenje životne sredine biti veće, naprotiv, biće rešeni mnogi postojeći problemi.

“Elektrana će biti izvedena saglasno sa svim srpskim propisima u pogledu zaštite životne sredine i oblasti energetike. Neće biti nikakvih odstupanja od limita emisije gasova u atmosferu”, kaže Milovanović.

On napominje da će se kao gorivo za elektranu koristiti samo onaj komunalni otpad koji ne može da se reciklira.

“U toku izgradnje elektrane moraće da se uspostavi sistem recikliranja tako da se posebno izdvajaju papir, metal, staklo, plastika, drvo, tekstil... U elektrani će se sagorevati samo onaj otpad koji nema ta svojstva poput otpada organskog porekla. Kako se u Evropi već neko

vreme najavljuje uvođenje strožih standarda u pogledu dozvoljene emisije gasova (tzv. BREF standard), a Srbija je u fazi pregovora za poglavlje 27 u vezi sa životnom sredinom, pretpostavka je da će i naša zemlja usvojiti te preporuke. Zbog toga mi već radimo preprojektovanje opreme da bi elektrana, kada bude izgrađena, zadovoljila i te kriterijume. Dakle, ovde jesu i biće primenjeni svi propisi Srbije i Evropske unije i elektrana opremljena najboljom tehnologijom za sagorevanje i prečišćavanje dimnih gasova”, kaže Milovanović.

Posao koji predstoji

- Sanacija i rekultivacija postojeće deponije obuhvatiće mere za smanjenje postojećeg zagađenja životne sredine i sprečavanje nastanka novog. Ove mere predviđaju zatvaranje deponije, odnosno prestanak deponovanja komunalnog otpada, dreniranje i izvlačenje procednih voda koje su se u toku višedecenijskog deponovanja otpada sakupljale, kao i postavljanje odgovarajućih cevi za sakupljanje gasa. Za proizvodnju energije.
- Zatvaranje i rekultivacija podrazumeva prekrivanje deponije odgovarajućim nepropusnim materijalom da bi se sprečila dalja zagađenja životne sredine. Preko tako zaštićene deponije sadiće se zelenilo.
- Izgradnja nove sanitarne deponije, koja će pratiti stroge propise EU u pogledu odlaganja otpada, kao i zaštite životne sredine. Svaka deponijska ćelija sadržaće nepropusne slojeve, kojima će se sprečiti kontaminacija i koje će se po ispunjenju kapaciteta zatvarati i prekrivati zelenilom.
- Izgradnja postrojenja za tretman građevinskog otpada, čiji će kapacitet biti minimum 100.000 tona godišnje.
- Postrojenje za tretman procednih voda, a koja će posle tretmana biti očišćena od svih zagađenja i moći da se koriti kao tehnička.
- Postrojenje za sakupljanje i tretman deponijskog gasa koji će potom biti korišćen za proizvodnju energije. Poznato je da je stvaranje biogasa sastavni deo procesa deponovanja otpada i izgradnjom ovog postrojenja sav gas biće sakupljen i iskorišćen za proizvodnju energije.

EBRD deo projekta uređenja

Direktorka zadužena za sektor infrastrukture za celu Evropu Evropske banke za obnovu i razvoj Suzan Goranson boravila je u Srbiji i tom prilikom posetila deponiju u Vinči, jedan od

njihovih poslednjih projekata.

“Podržavamo zatvaranje stare deponije u Vinči, izgradnju nove i postrojenja za proizvodnju energije koja će pretvoriti ovu ogromnu opasnost po životnu sredinu u moderne objekte za tretman otpada, izgrađene po standardima Evropske unije. Sa dosad uloženi više od milijardu evra u održivu infrastrukturu, mi smo jedan od lidera u finansiranju zelene tranzicije u Srbiji sa ulaganjima u transport, gradsku infrastrukturu i obnovljive izvore energije “, navela je Suzan Goranson na zvaničnoj stranici „Linkedin” EBRD-a.

Kontrola rada Gradske uprave zbog požara

Zaštitnik građana pokrenuo je postupak kontrole rada Gradske uprave zbog požara na deponiji u Vinči, navedeno je u saopštenju koje prenosi Tanjug.

Zaštitnik je pokrenuo postupak po sopstvenoj inicijativi, a na osnovu informacija iz medija da se na deponiji Vinča pojavio novi otvoreni požar koji može uticati na kvalitet životne sredine. On podseća da je povodom požara na deponiji Vinča reagovao i 2017, kada je zahtevao od svih nadležnih organa da preduzmu mere koje će obezbediti potpuno i objektivno obaveštavanje javnosti o stanju životne sredine, a što je garantovano Ustavom i zakonom. Zahtevao je, takođe, preduzimanje mera koje će sprečiti da se takve situacije u budućnosti ponavljaju, navedeno je u saopštenju.

Izvor: politika.rs